

commissie (bestaande uit Ds. A. M. Donner, Ds. J. v. Henten, Oud. Dingemans, Oud. Rijkstra en de adv. leden: Prof. Bavinck en Prof. Rutgers) rapport en advies uit over het Rapport van de Theologische faculteit der Vrije Universiteit.

Hieruit bleek, dat er naar het oordeel der deputaten geen aanmerking was op belijdenis, zoomin bij de hoogleraren als bij de examinand. Er wordt tevens een kort overzicht van den bevoegdheid der zaken gegeven, aanmerking gemaakt op het preeken van vele studenten, zonder daartoe naar de bepalingen der vorige Synode bevoegd te zijn, en ten slotte verklaard, dat zij op het ingekomen bezwaarschrift van den kerkeraad van Bedum A. hebben geantwoord, dat zij in dit bezwaarschrift geen oorzaken tot twijfel hebben gevonden aan de rechtzinnigheid van den hoogleraar A. Kuiper, en daarom geen reden vonden handelend hierin op te treden.

Het praedictus is te de zaak van het preeken der studenten nader te regelen; wat oordeel der Synode, volgens voorstel van den praesens, een concept-regeling door dezelfde commissie zal worden voorgesteld.

De deputaten onder dankzegging te dechargeeren.

Een voorstel van Ds. T. Bos, dat de professoren aan de Vrije Universiteit ook het Dotsche formulier zullen onderteekenen, wordt in handen gegeven aan deputaten voor het verband met de Universiteit ter nadere overweging.

Ds. A. M. Donner brengt namens dezelfde Commissie praedictus uit over het bezwaarschrift van den kerkeraad van Bedum A.

Het praedictus is: dit stuk niet in behandeling te nemen, wij de beschuldigingen niet helder en genoegzaam zijn gegeven, en een ernstige behandeling van zoo gewichtige zaak daarom onmogelijk is.

Ds. Bos licht thans uitvoerig het optreden van den kerkeraad toe, waarna de morgenzitting eindigt.

Donderdagmiddag.

Gezitting.

De commissie van praedictus licht, bij monde van Prof. Bavinck, de conclusie toe. Hij verdedigt het formulier juist in het brengen van dit bezwaarschrift ter Synodale tafel, nadat de deputaten voor het verband der kerken met de Vrije Universiteit het hadden teruggezonden, als het bezwaar niet deelde.

Materieel echter was de behandeling op de Synode niet wel mogelijk.

Prof. Bavinck wijst er op, dat het meer 't stempel draagt van een polemisch geschrift dan van een aanklacht; het is gedrukt door het bezwaar, niet duidelijk genoeg aanwijzing te doen tegen welke uitspraken van Gods Woord en de Belijdenis Prof. Kuiper ingaat.

Dr. Van Goor heeft bezwaar tegen de voorstelling, dat het brengen van het bezwaarschrift formeel juist is. Hij wijst op Art. 7 van het contract der kerken met de vereeniging voor hooger onderwijs.

Prof. Lindeboom zou, waar hij zelf geen voorstel kan doen, wenschen, dat een lid der Synode het overnam in deze voege:

«De Generale Synode, het bezwaarschrift van Bedum onvankelijk achtend, verklaart dat zulk een bezwaarschrift, staande de vergadering, bezwaarlijk kan worden behandeld, en benoemt deputaten om dit bezwaarschrift te overwegen en dit rapport aan de kerken rond te zenden, met bepaling, dat indien twee provinciale Synoden het wenschelijk achten, voor het eind van het volgende jaar een vervroegde Synode worde gehouden.»

Prof. Kuiper, als adviseerend lid sprekend, doet de vraag, of hi hier te doen hebben met een geding in eerste instantie, of met een geding in appel.

Over het een en ander volgt nu een uitvoerige discussie, waaraan deelnemen Prof. Rutgers, Dr. Van Goor, Ds. Offinga, Dr. Wagenaar, Ds. Bos, Ds. Nederhoed, Prof. Wielenga, Prof. Lindeboom en Prof. Kuiper.

Hiermede was de tijd reeds overschreden voor de middagzitting en werd deze met dankzegging door den praesens gesloten.

Vrijdagmorgen 14 Augustus.

7de Zitting.

Na de gewone opening wordt eerst voorlezing gedaan van een schrijven van het Curatorium der Vereeniging voor Gymnasiaal onderwijs op Gereformeerden grondslag te Zetten.

Dienaangaande wordt het volgend advies der Commissie, bij monde van Ds. Donner uitgebracht, aangenomen:

«De Generale Synode, het stuk ontvangen hebbende, hoewel harerzijds in twijfel of een aanmerking voorstel zou kunnen gedaan worden, wil toch de gelegenheid openstellen de deputaten ad hoc te ontvangen op 18 Augustus 's middags, ten einde zij een voorstel hunnerzijds kunnen toelichten.»

Voorts wordt besloten, in zake behandeling van de rubric Zending, dat eerst voorlezing zal geschieden van het rapport en het advies der aangezeten Commissie en dat daarna stemming zal plaats hebben of het gedrukt zal worden of ter visie zal worden gelegd voor de leden der Synode.

Thans komt weder aan de orde het bezwaarschrift van Bedums kerkeraad. De commissie van praedictus verklaart vooraf, dat zij een aanvulling der conclusie heeft voor te stellen, nl. dat de Synode evenmin als hare deputaten voor de oefening in het verband, geen aanleiding vindt om handelend op te treden volgens art. 3 van het contract en zich te wenden tot de Directeuren der V. U.

Aan de bespreking namen deel Ds. Hulsebos, Prof. Bavinck, Prof. Biesterveld, Ds. Gispens, Ds. Feringa, Prof. Rutgers en Prof. Wielenga.

Vrijdagmiddag.

8de Zitting.

Verscheidene leden en praedictus spreken hun oordeel uit over de voorgestelde conclusie.

Behalve de hier bovengenoemde, brachten kort en zakelijk de volgende broeders hun advies uit: Ouderling Vermeulen, Ouderling Kolkert, Ds. Dijkstra van Joure, Ouderling Fokkink, Prof. Noordt, Ouderling den Boer, Ouderling Dingemans, Ouderling Van Bleeck, Ouderling Kamstra, Ds. Bos, Ds. Offinga; terwijl eindelijk de tweede scriba voorstelde in de conclusie te voegen, de uitspraak van vertrouwen in Prof. Kuiper, en een der Zeeuwse afgevaardigden, mede uit naam zijner medegevaardigden, er bij wenscht gevoegd te zien, de uitspraak van vertrouwen in allen, die ook aan de Theologische School als hoogleraren aan de zijde van Prof. Kuiper staan.

Toen tot stemming werd overgegaan, hield met toestemming der Synode, een lid zich buiten stemming, en werd de aangevalde conclusie met 38 stemmen aangenomen.

Daarna brengt Prof. Kuiper rapport uit der commissie van praedictus inzake de Zending,

en wordt besloten dat dit rapport zal worden gedrukt.

De zittingen worden verdaagd tot Dinsdag 18 Augustus voormiddags 9 ure.

De voorzitter sluit deze zitting met dankzegging.

Buitenland.

Engeland. Bekend is het, dat Englands grootste staatsman Gladstone een brief schreef aan den paus, met het doel, om hem te weerhouden zich uit te spreken over de geldigheid van de wijding der Anglicaansche bisschoppen.

Hoeveel eerbied men voor den grijsaardsstaatsman moge koesteren, wij meenen, dat hij niet wist deed zich met een schrijven tot den paus te wenden. Het heeft bij vele Protestanten ongerustheid gewekt, en het heeft zeker streven naar vereeniging met Rome, bij vele Engelsen merkbaar, voedsel gegeven.

Maar men moet zich over Gladstone's stap niet verwonderen. Hij is altijd een hoog kerkelijk man geweest. Hij heeft zich nooit tegen het veldwinnend Ritualisme verklaard; als minister der Kroon bevorderde hij de benoeming van bisschoppen, die bealste Puseyisten waren. Al was hij een vijand van het «Vaticanisme», inget het romaniseren van de Engelse staatskerk had hij geen bezwaar.

In de hoop, dat een reconstructie der zichtbare kerk mogelijk worden zou, kunnen we ons voorstellen, dat Gladstone er niet op gesteld was, dat de paus een stap deed, waarvan de uitwerking moest zijn dat de vereeniging moeilijker werd. Wanneer hij, de paus het openlijk uitsprak, dat de Anglicaansche priesterordening onwettig moest genoemd worden, zouden alle onderhandelingen met den H. Stoel kunnen afgebroken worden, wijl zij toch geen doel meer konden treffen.

Nu heeft de paus wel niet uitdrukkelijk gezegd: «Uwe priesterordening, o! Anglicaansche kerk, is van geen waarde», maar wel heeft hij in een encyciel uitgeproken, dat de Engelse bisschoppen niet behooren tot de ware kerk. «Men moet goed verstaan», zoo heet het in dat stuk, «dat bisschoppen van het recht en van de macht van regeren beroofd zijn, indien zij wel bewust van Petrus en zijne opvolgers zijn afgewallen, omdat zij door dien alval gescheiden werden van het fundament waarop het geheele gebouw rust. De bisschoppelijke macht wordt terecht geacht in verband tot Petrus te staan. Christus behoort den bisschoppen om onderworpen te zijn en te gehoorzamen aan Petrus. Anders wordt het noodwendig een ongebonden en wanordelijke troep».

Al moge dit woord eenigermate stuitend zijn voor de deftige Anglicaansche bisschoppen, de paus kan van zijn standpunt moeilijk anders spreken. Zoolang de Engelse bisschoppen niet de suppressie van den paus van Rome erkennen, kan er van een vereeniging met de Roomsche kerk geen sprake zijn. Wel kan de paus iets doen, om die erkenning voor hen gemakkelijker te maken, doch het eind van de zaak zal altijd moeten zijn, dat men erkent gedwaald te hebben, toen men de band met den paus verbrak.

Van harte hopen wij, dat de oogen van het Episcopale volk zullen opengaan voor het gevaar dat het dreigt, door al de pogingen welke men in 't werk stelt, om hun kerk opnieuw onder de Roomsche hiërarchie te brengen. Hoe jammer, dat de Presbyteriaansche kerken in Engeland, over het algemeen genomen, niet in een toestand verkeeren, om het Episcopale volk uit te lokken tot haar over te gaan!

WINKEL.

Door Kinderen.

XV.

DE UITVOERING.

Het scheen, dat zulke gedachten den grijsaard kwelden. In diep gepeins verzonken zat hij in zijn stoel, met gerimpeld voorhoofd en gebalde vuisten, alsof hij een vijand te lijf wilde. Hij staarde voor zich uit, als wierd zijn blik door iets ontzettends geboid. Een langen tijd bleef hij aldus onbewegelijk. Het geraas der straat was reeds lang verstomd, slechts hier en daar hoorde men nog iemand, die zich haastig naar zijn huis begaf. Eindelijk stond de grijsaard met een zacht op, en schelde met een klein klokje, dat op de tafel stond. Dadelijk verschenen Kunald en Wolfram, die licht ontstaken en den grijsaard behulpzaam waren, toen hij zich ter ruste begaf.

Intusschen had Egbert niet stil gezeten. Hij had niets anders te doen gehad, dan het geld, dat hem door den grijsaard was overhandigd, voor het bepaalde doel te besteden. Het bleek voldoende, om in vele huizen zware zorgen te verlichten. Natuurlijk bleef Egbert niet in gebreke, daarbij van de edelmoedigheid van den grijsaard te verhalen, en te verklaren, dat deze werkelijk keizer Frederik en geen bedrieger was. Deze verhalen, in verband met de geldelijke ondersteuning, waarvan het gerucht met de noodige overdrijving spoedig in breiden kring verspreid was, brachten onder de bevolking een uiterst gunstige gezindheid jegens den vreemdeling te weeg, en dien avond waren er niet velen, die zich niet met de overtuiging ter ruste begaven, dat werkelijk keizer Frederik in hun midden vertoefde. Egbert wreef zich vergenoegd de handen, toen hij den uitslag van zijn arbeid gade sloeg. Hij had zelfs met enkele vrienden afgesproken, dat zij den volgende middag zich gezamenlijk naar de herberg des keizers zouden begeven, ten einde voor dezen den dienaar van lijfwacht te vervullen.

De volgende middag kwam, en bracht een groote beweging onder de burgerij. Dank zij het snelverspreide gerucht en de bekendmakingen van den Burgemeester, wist iedereen, wat er op dezen dag stond te geschieden. Reeds vroeg in den morgen jelden sommigen naar de webekende herberg, ten einde te zien, of de vreemdeling zich daar nog bevond, of wel het veld geruimd had. Het pleitte zeer in zijn voordeel, dat hij dit laatste niet gedaan had. Velen zeiden bij zich zelf, dat zoo de vreemdeling een bedrieger was, hij het zoover gewis niet had laten komen, dat men hem met geweld de stad uit moest zetten. Des namiddags kwam ook Egbert. Hij had een strijdmacht van tien man bijeengebracht, en zelf was hij aanvoerder. Schitterde was hun wapenrusting niet. De meesten droegen, in plaats van zwaarden, knuppels. Doch deze zijn onder zulke omstandigheden ook iets waard, en in een sterke hand bewijzen zij beter diensten dan een scherp zwaard in de zwakke. Sommigen der lijfwacht droegen echter ook stukken van een ijzeren wapenrusting, die zij, wie weet waar, opgescharrelt hadden. Alleen Egbert

schitterde in een volledige oorlogsrusting, die hij uit vroegere dagen nog bewaard had.

In 't eerst wilde de waard deze mannen niet binnenlaten, omdat hij het anders wellicht niet den Raad, welks leden voor een groot deel zijn vaste bezoekers waren, aan den stok zou krijgen. Doch eindelijk vond hij, dat de mannen, zoo ze in de straat voor zijn herberg bleven staan, voor zijn zaak zeker geen aanbeveling waren, en vele zijner gewaardeerde gasten konden weerhouden binnen te gaan. Dus liet hij ze binnen. Egbert wilde met zijn makkers dadelijk naar de kamer des grijsaards gaan, doch dat duldde de waard niet, die de bedoeling doorzag.

«Men heeft mij uitdrukkelijk opgedragen», dus maakte hij Egbert wijs, «niemand bij mijn gast toe te laten. Doch treedt binnen en blijft voorloopig hier, totdat de edele heer u wenscht te zien.»

Dit zeggende bracht hij Egbert en zijn gezellen in een vertrek, 't welk op de plaats uitzag en liet hun wijn brengen, ten einde hun ongeduld te matigen. Heimelijk liet hij echter eenige ooggenblikken later de deur aan de buitenzijde sluiten, opdat niet misschien een bloedige vechtpartij in zijn huis zou ontstaan.

Hoe meer de tijd verstreek, hoe grooter het aantal der nieuwsgierigen werd, dat zich voor de herberg verzamelde. Ieder wilde zien, wat er zou gebeuren. Men kon ternauwernood door de menigte heendringen, in zoo dicht drom belegerd zij het huis. Eindelijk, het was zes uur, verscheen ook de Burgemeester, vergezeld van verscheidene Raadsleden, die hij als getuigen verzocht had mede te gaan, benevens de cipier en diens helpers, die goed gewapend waren, ten einde zoo noodig, aan het bevel des Burgemeesters den vereischten nadruk te geven. Ieder maakte eerbiedig voor hem plaats, en terwijl er te voren door de aanwezigen levendige gesprekken werden gevoerd, zodat het op eenigen afstand scheen, alsof er een zee in de nabijheid ruischte, kwam er nu eensklaps diepe stilte.

AAN VRAGERS.

Tot de vele vragen, welke onze lezer J. E. te G. R. ons toezond, beantwoorden wij er aanvankelijk twee.

1. Wat beteekent het woord «gebenedijde», wat is zijn herkomst en hoe wordt het gebruikt?

Het woord «gebenedijde» komt van het latijnsche «benedicere», en beteekent «gezegend», althans volgens de wijze waarop het in onze taal nog voorkomt. We hebben het gekregen uit de kerkelijke taal van vroeger eeuwen, toen 't Latijn in den kerkdienst algemeen was. De Roomsche vertaling des Bijbels spreekt van «gebenedijde», voor gezegend, b. v. de gebenedijde maagd; dat is Maria. Onder ons is het woord weinig of niet in gebruik, en 't spreekt bovendien vanzelf dat het Nederlandsche woord de voorkeur heeft.

2. Komt het woord Jood van Juda?

Strikt genomen, komt het van Judo, den naam van het Zuidelijk deel van Palestina, dat naar den naam Juda, wiens erfdiel het was, na de ballingschap en bepaald in den Romeinschen tijd, den naam Judo kreeg, gelijk het volk Judoers werd genoemd, waaruit het woord Joden of Judo is ontstaan. Verkeerdelijk zien sommigen in dit woord een schimpnaam.

A. Op de vraag wat het beteekent als men zegt: hij maakt veel «kaskanade» en vanwaar dit komt, is 't antwoord dat de juiste spelling is «Gascogne» een Fransch woord dat «noenerlij, blaf» beteekent. De inwoners van Gascogne in Zuid-Frankrijk hebben — of het wel recht is niet — den naam van nog al groot-sprekers te wezen. Vandaar dat «Gasc» zoo wel iemand uit Gascogne als een anvoerder aanduidt.

HOOGENERK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

HEROEFEN: Franeker, W. Breukelaar te Halfweg. — Ter Neuzen, M. Schuurman te Alphen aan den Rijn. — Wezep (bij Kampen), J. Duuma, cand. te Rotterdam. — Den Boer c. a., R. Smeding te IJsselmonde. — Paterson (N. A.) de maal, A. Makkenzie te Dirksland. — Kooten (cl. Kollum), H. K. Zijlstra te Nes en Wierum. — Ierske, J. Visser, cand. — Oostburg, C. J. van Hinsbergen te Loosdrecht.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

HEROEFEN: Nieuw- en St.-Joodland, J. C. S. Locher te Birdaard en Janum (Friesland). — Vierlingsbeek en Maashees (toez.), W. van Elden te Heemskerk. — Laren, P. P. Couvret te Hall (gem. Brummen). — Groningen, A. B. ter Haar Romeny te Middelburg. — Haren, A. B. Meijer c. a. te Winterswijk. — Melissaut (Flakkee), J. H. Schreuder te Bleswijk. — Burum, D. Eringa te Hemelum en Mirna. — Wilsom (cl. Kampen), T. G. C. Rappard te Zuidlaren en Nieuwland. — Maarsse (toez.), M. J. Sanders te Numansdorp c. a.

AANGENOMEN: Wildervank, N. L. Picardet te Harkstede en Schamer. — Hoogerzand, J. Bleeker te Beerta. — Gendringen, J. M. Jalink te Druuten. — Lunteren, J. C. Klomp te Oud-Beijerland. — Openduinen en Uitwellingerga, A. Jellema te Berlikum.

BEDANKT: Helenaveen (gem. Dourne), W. Hoek te Brussel. — Brunisse, C. Waardenburg Sa. te Goedereede. — Sloten, J. Ph. Hattink te Muiden. — Itens en Hennaard, J. Hoekstra te Heteren. — Biezeling, K. Loggers Jr. te Velsen. — Usselo, P. P. Couvret te Hall (gem. Brummen). — Nieuwlandbroek, C. J. Leenmans te Hoogeveen. — Vriesse, J. Rijnbergen Dr. te Kampen. — Het en Boelrop, J. J. Ruijs te 's-Graveland en Vrijhoeven-Capelle.

Advertentien.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen DOCHTER:

W. DIJKSTERHUIS—

Bouwman.

Groningen, 19 Aug. 1896.

Algemeene kennisgeving.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissarissen in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsensstraat,
No. 157.
AMSTERDAM.

OI DAMES!

Tegen toez. v. f. 1.85 ontv. U. francs thuis, 4 flinke vloermatten, frisch van kleur, 1 heersterke grijze slijkmatt, 1 ronde Spaansche tafelmatt, 1 naaimand, 1 groentemid, 1 boudschapmatt, 1 bl. mand met bengels, samen 10 stuks. Wie binnen 3 dagen postw. zendt, ontv. Cadeau 1 bloemt. v. 6 potten, 1 linnen, 1 kinderstoel, 1 prullemand, 1 mooie schaalmatjes of 1 flink wol tafelkleed, samen 11 stuks, van het Fabr. v. Rietwerk, Prinsengr. 146, Amsterdam.

Vereeniging voor Gymnasiaal Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

Jaarvergadering der leden op **Zaterdag 5 September 1896** des namiddags te half twee ure in het Gebouw van het Gymnasium te Zetten.

Het Curatorium.

D. NELSON, Het Ongelooft, de grootste krankheid van onzen tijd, in haar oorsprong en genezing.

Met een voorwoord van Ds. W. H. GISPEN.

Ge druk. Prijs f 1.—.

Verkrijgbaar bij alle boekhandelaars en tegen toezending van het bedrag in postzegels of postwissel, bij den Uitgever

P. VAN DER SLUJS, Enkhuizen.

Theologische School der Gereformeerde Kerken in Nederland.

In de maand Juli ontvingen we de volgende Collecten:

Van de Gemeenten: Westbroek f 5.25; Zwolle A f 3.35; Hardenberg-Heemse B 10.20; Varsveld f 14.15; Hoorn 10 Coll. f 5.47; Medemblik te Coll. f 5.04; Medemblik te Coll. f 5.38; Enkhuizen te Coll. f 3.66; Urk te Coll. f 3.00; Middelhamis f 3.84; Ooltgensplaat f 3.26; Zuid-Beijerland f 4.—; Werkendam f 13.85; Zwartsluis f 25.35; 's-Hertogenbosch f 21.07; Gendringen f 13.61; Vrijhoeve Kapelle f 6.61; Tilburg f 3.03; 's-Gravenmoer f 6.10; Helmond f 2.12; Heusden f 4.50; Veere f 4.—; Sprang f 3.82; Helenaveen f 1.62; Oud-Loosdrecht f 5.08; Nieuw-Loosdrecht f 4.15; Baarn f 20.55; Soest f 6.58; Veenendaal B f 11.14; Scherpenzeel f 12.23; Amersfoort A f 17.89; Amersfoort B f 8.34; Bunschoten A f 44.73; Bunschoten B f 15.09; Bulskloot f 5.12.

Halve Collecten: Middelburg A f 8.67; Middelburg B f 7.27; Middelburg C f 14.93; Vlissingen A f 9.85; Vlissingen B f 6.05; Rooskerke A f 4.65; Rooskerke B f 4.71; Koudekerke f 9.03; Meliskerke f 2.85; Veere f 5.01; Gapinge f 0.87; Vrouwepolder f 2.—; Oostkapelle f 3.17; Domburg f 1.81; Grijskerke f 6.08; Arnhemuiden f 1.65; St. Laurens f 1.38; O. en W. Souburg f 7.02; Amsterdam A f 78.79.

Gift. Door den heer J. B. Blankenberg te Amsterdam f 2.—.

Voor de Uitbreiding: Francker f 10.—; Harlingen f 12.—; Gorinchem f 34.50; Lexmond f 5.—; Veenendaal f 2.50; Westbroek f 1.50; Oud-Loosdrecht f 5.—; Ter Neuzen f 35.—; Schoondijke f 4.50.

J. NEDERHOED, Penningmeester, Middelburg, 19 Augustus 1896.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Aan Contributie:

Door het Local-Comité te Rotterdam f 179.77; door den heer J. van Ginkel te Nijmegen f 59; door den heer G. de Leeuw te Utrecht van de halve stuiversvereeniging Mei f 6.90; Juni en Juli f 14, samen f 209.90.

Aan Collecten: (Voor de Theologische faculteit). Bij een spreekbeurt van Ds. W. H. Gispens, te Rotterdam f 67.07½, van de Gereformeerde kerk te Maasland A f 4; van idem te Utrecht (halve collecten) f 1 en f 1.40, samen f 2.40; van idem te Surhuisterveen f 3.02; van idem te Opeinde-Nijega f 1.25; van idem te Oudega f 3.11½; van idem te Drogenham A f 4; van idem te Boornbergum f 1.90; van idem te Drachten f 6.12½; van idem te Kamperland f 6.70; van idem te Geerdsdijk f 1.17; van idem te Haamstede f 6.10½; van idem te Wapenveld f 2.40; van idem te Rijnpoort f 6; van idem te Hilversum (Torenlaan) f 42.54.

Aan Schenkingen: Door het Local-Comité te Rotterdam: gecollecteerd f 2.10, gecoll. in kerk A f 0.25, van Meij. Van R. f 1, gecoll. van H. S. f 1.50, gecoll. f 0.50, f 1, van Meij. M. B. f 5, gecoll. van H. S. f 0.50, f 0.50, gecoll. f 6.25, van Meij. M. B. f 1, samen f 10.60; door den heer G. de Leeuw te Utrecht Gez. H. f 2.50, gevonden in de collecte f 1.5, 5.50, dankoffert f 25, samen f 34.

Voor de Medische Faculteit: Door het Local-Comité te Rotterdam f 4.50.

Voor het Studiefonds: Door het Local-Comité te Rotterdam, collecte bij een bidstond f 71.16; door den heer J. Quiborg te Dordrecht, bijeenverzamelend door den heer Meijer f 7.05; door den heer Joh. Krap 30ste storting van de halve stuiversvereeniging te 's-Gravenhage f 100.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Milthuis.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,

DAN 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden A DEPOSITO 1½ pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

VERSCHEEN (bij J. A. WORMSER, te Amsterdam) DE ZEGEN DES HEEREN OVER ONZE KERKEN.

REDE,

ter inleiding op het gebed voor het samenkomen der Gereformeerde kerken in Generale Synode, gehouden in de Noorderkerk te Middelburg, op 10 Augustus 1896, door

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.35.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:

In de Schaduw des Doods.

Meditatiën voor de Krankenkamer en bij het Sterfbed,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 1.90. In stempelband f 2.40.

KLIJCTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.

Plaatsing gezocht voor **Aandeelen** van **f 50 en f 100 à 4 pCt.**

tot een bedrag van **3500 Gulden** voor den bouw eener Pastorie der Geref. kerk te Sprang. Aanvragen te doen bij den Penningmeester H. BOTH te Bessloof of bij den Scriba G. KUIJERS te Sprang.

Dames Maaktknippen,

door **JOH. STAAL, 57 voorbeelden** en duidelijke beschrijving, waardoor ieder spoedig japonnen enz. kan leeren knippen. Ook zeer geschikt voor dames die les wenschen te geven. Wegens groot succes reeds **2de druk**, voor slechts **f 1.50** per postw. bij

Mej. POORTMAN, Naaldwijk.

Gereformeerd Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave werden voor het Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften en jaarlijksche bedragen ontvangen.

Meppeel, Ds. P. D. d. G. f 1; J. F. f 1; P. v. E. f 1; A. W. f 0.50; W. S. f 1; Steenwijk, R. T. f 2; W. V. f 2.50; J. d. B. G. f 1; Hst. Ds. D. R. f 2; E. M. f 1; J. N. f 1; S. d. f 1; A. W. f 0.50; d. V. f 0.50; Y. O. f 0.50; K. f 1; F. P. f 1; Ds. G. P. O. f 1.50; H. v. d. M. f 1.50; Bolward, Ds. P. D. P. f 0.50; Sneek, P. d. J. f 2.50; Wed. J. A. P. f 5; S. S. d. B. f 1; F. B. f 1; J. L. S. f 1; Th. v. d. L. f 1; R. D. f 2; Ds. J. H. L. f 1.50; J. H. f 0.50; C. d. B. f 1; Wed. K. v. d. G. f 1; C. R. f 1; H. M. f 0.50; J. B. f 0.50; K. J. f 1; N. N. f 0.25; J. G. f 1; L. F. f 1; E. W. f 1; F. G. f 1; Th. v. d. L. f 1; H. B. Jr. f 1; Rotterdam, H. P. v. K. f 2.50; A. J. d. V. f 3; Ds. C. B. B. f 1; K. d. B. f 1; v. d. E. f 5; L. G. H. f 1; J. H. f 10; J. W. f 1; P. de J. f 1.50; H. J. L. f 1; A. V. f 1; H. R. Jr. f 1; C. S. f 2; Zwijsdrecht, Wed. D. B. f 1.50; Bolnes, A. G. f 1; Zogward, E. H. C. f 1; Berkel, Gebr. v. d. V. f 3; A. K. f 1.50; T. V. f 2; W. H. f 1; J. H. f 1; P. K. f 1; J. A. d. W. f 0.75; D. P. v. d. V. f 4; A. d. B. f 1; Bleswijk, P. S. f 2.50; J. N. f 2.50; Bergschoonhoek, H. d. N. f 2; J. A. B. f 1; Har